

Kuratoidut sisällöt Finna.fi:ssä harrastajille ja itseopiskelijoille – työpaja 2.10.2020 yhteenveto tuloksista

Riitta Peltonen 2.11.2020

- Luoda yhteistyössä syvempää ymmärrystä siihen, mitä käytännössä asiakkaamme toivoivat
  - Toivoessaan asiakaskyselyssä Finna.fi:hin sisältöaluetta, johon kuratoida sisältöjä harrastajille ja itseopiskelijoille
- Hahmotella mitä erilaisia asioita tällaisissa sisältöpaketeissa olisi
- Työpaja oli osa laajempaa Finna.fi-konseptin päivitystyötä.

8 henkeä osallistui työpajaan (1 arkisto, 6 museota, 1 muu)

- Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.
- Kuopion museokeskus
- Suomen Rautatiemuseo
- Pohjois-Pohjanmaan museo
- Postimuseo x2
- Lahden museot x1
- Helsingin kaupunginkanslia/Tiedonhallintayksikkö

- Pieni alustus: Miten Finna-tiimi on kesän aikana jäsennellyt kohderyhmää harrastajat ja itseopiskelijat
- Ryhmätyö 1: Pohditaan ryhmissä ”*Keitä ovat harrastajat ja itseopiskelijat?*”
- Ryhmätyö 2: Pohditaan ryhmissä ”*Millainen olisi ihanteellinen kuratoitu aineistopaketti harrastajalle / itseopiskelijalle?*”
- Signaalin lähetys Finna-tiimille: Äänestys kuinka tärkeää edistää tämän tyyppisiä teemoja tälle kohderyhmälle

Yhteenvedo tuloksista

Keitä ovat harrastajat työpajan mielestä?

- Työpajassa pohdittiin, keitä ovat harrastajat
  - Rajauksena, ketkä hyödyntävät osallistuvien organisaatioiden aineistoja
- Tuloksista alkoi hahmottua kokonaiskuva ja tarkempaa jaottelua kohderyhmälle
- Viisi yläkategoriaa
  1. Fiilistelijät
  2. Muuta (konkreettista) tekemistä harrastavat
  3. Aikakausi intoilijat
  4. Tutkittavia aineistoja kaipaavat ei-asiantuntijat
  5. Asiantuntija harrastajat

Fiilistelijät

Mihin: Nopeaksi viihteeksi

Suhde käyttäjiin: yksisuuntaisempi

Aikakausi-fiilistelijät

Yleiset historia nostalgijat

Oman elämänsä nostalgijat

Perustarve aineistoille:

Kevyttä/nopeasti lähestyttävää visuaalista fiilistelystä matskua ("lähemmät" aikakaudet)

Luontoihmiset

Perustarve aineistoille:

Kevyttä/nopeasti lähestyttävää visuaalista fiilistelystä matskua

Harrastajat

Muuta (konkreettista) tekemistä harrastavat

Mihin: Muun käytännön tekemisen lähteeksi tai tueksi tai jopa suoraan hyödynnettäväksi

Suhde käyttäjiin: Kuunneltava suunnitteluvaiheessa, mistä eniten hyötyä. Mahdollista yhteistyötä esim. extramateriaalien tuottamisessa

Arkeologian harrastajat

Ylipäättään arkeologiasta kiinnostuneet

Metallinetsijät

Perustarve aineistoille 1:

Referenssiesineitä / aineistovastaavuuksia

Perustarve aineistoille 2:

Tiettyyn löytöpaikkaan / paikkakuntaan(?) liittyvät aineistot esim. kaivausraportit

Liittyvien taitolajien harrastajat

Kansanmusiikin harrastajat

Käsityöläiset

Kansallispuku-harrastajat

Pienoismallien rakentajat esim. pienoisrautatiet

Huonekalujen rakentamisesta/entisöinnistä kiinnostuneet

Perustarve aineistoille 2: Käytännön läheinen tarve hyviin autenttisiin malliaineistoille harrastuksen liittyvistä asioista yleisesti, joista näkyy kiinnostava taso kokonaisuuksista/ yksityiskohdista, toisintamista varten
Jatkotarve: Digitaalisista hyvä aloittaa, mutta myös ohjeet kuinka tarvittaessa päästä tukimaan digitoimattomia aineistoja.

Vanhojen rakennusten remontoijat

Perustarve aineistoille 3 (entisöijät): Tiettyyn rakennukseen liittyvät aineistot (enempi ehkä neuvoja kuinka ja mistä erilaisia aineistoja etsiä?)

Mahdolliset extramateriaalit: Tekniikka/opetus videot/luennot (vaativat erillistä tuotantoa)

Pien-yrittäjä

Perustarve aineistoille 1:

Pientuotteiden inspiraatioita (linkitys käsityöläisiin, paikallishistoriaan?) (Käyttöoikeustiedot tärkeitä)

Perustarve aineistoille 1:

Tarve eläytyä aikakauteen aineistojen kautta (syväisempi kuin fiilistelijöiden sekä kiinnostuneet myös vanhemmista aikakausista)

Perustarve aineistoille 2:

Rekonstruoida peliin kuvitteellinen (roolipelit, lautapelit) tai fyysinen (larppaajat, historian elävöitys) tms. vastine todelliselle kohteelle (esim. linna, kaupunki, esine, pukeutuminen jne.)

Mahdolliset extramateriaalit: Asiantuntija- luennot videoina

Ehkä kiinnostuneet vuorovaikutuksesta: Keskustelu yhteisön kesken

Intoilijat

Aikakausi intoilijat

Historian elävöittäjät (esim. keskiaika)

Larppaajat

Roolipelajaajat

Lautapelajaajat

Perustarve aineistoille 1:

Tarve eläytyä aikakauteen aineistojen kautta (syväisempi kuin fiilistelijöiden sekä kiinnostuneet myös vanhemmista aikakausista)

Perustarve aineistoille 2:

Rekonstruoida peliin kuvitteellinen (roolipelit, lautapelit) tai fyysinen (larppaajat, historian elävöitys) tms. vastine todelliselle kohteelle (esim. linna, kaupunki, esine, pukeutuminen jne.)

Mahdolliset extramateriaalit: Asiantuntija- luennot videoina

Ehkä kiinnostuneet vuorovaikutuksesta: Keskustelu yhteisön kesken

Harrastajatutkijat

Tutkittavia aineistoja kaipaavat asiantuntijat

Mihin: Viihteeksi & tutkittavaksi

Suhde käyttäjiin: yksisuuntaisempi

Sukututkija

Perustarve aineistoille: Viihtyä tiettyyn suvun historiaan liittyvien aineistojen tutkimisen äärellä ja kuvittaa suvusta kirjattavia kertomuksia (linkitys paikallishistoriaan, paikat joissa suku elänyt kiinnostavia)

Perustarve aineistoille 1: Viihtyä (syvälisten) aineistojen äärellä, jotka liittyvät tiettyyn paikkaan tai paikkaan liittyvään henkilöön. (uuden tiedon oppiminen ja itse tutkiminen viihtymistä).

Perustarve aineistoille 2:

Hyödyntää seuran toiminnassa: sosiaalisessa mediassa, esitelmissä, seuran lehdessä, näyttelyissä jne.

Mahdolliset extramateriaalit: Asiantuntijaluennot videoina

Vuorovaikutus: Keskustelu yhteisön kesken

Edistyneempi tarve aineistoille: Hyödyntää kirjan pohja-aineistona

Joukkoistaminen: Muistojen keruu, paikkojen tunnitaminen, metatietojen keruu

Lajaja aineistotettajia kaipaavat henkilöt, joilta osalta organisaatiot kaipaavat kontribuutiota (joukkoistusta potentiaalia)

Mihin: Syvälisten viihteeksi & tutkittavaksi
Suhde käyttäjiin: kaksisuuntainen, tiedon keruu joukkoistamalla

Asiantuntija harrastajat

Ammatti-ihmiset/-liitot

Sotahistoria-harrastajat

Filatelisti

Postin entinen työntekijä

Rautatie-harrastajat

Tekniikan historian harrastajat

Postikortti-harrastajat

Perustarve aineistoille: Viihtyä (syvälisten) aineistojen äärellä. (uuden tiedon oppiminen ja itse tutkiminen viihtymistä). Kiinnostuksen kohde voi olla hyvin kaapealainen, mutta syvä.
Jatkotarve: Digitaalisista hyvä aloittaa, mutta myös ohjeet kuinka tarvittaessa päästä tukimaan digitoimattomia aineistoja

Mahdolliset extramateriaalit: Asiantuntijaluennot

Vuorovaikutus: Keskustelu yhteisön kesken, kontribuutiota aineistoon

Joukkoistaminen: Saattavat omasta enemmän tietoa kuin museon/arkiston henkilökunta (joukkoistusta potentiaalia)

Edistyneempi tarve aineistoille: Tarve aineistoille ja/tai näkökulmille joita ei vielä tutkittu tai joista ei ole kirjoitettu (harrastelijatutkija)

- **Esim.** Yleistä historiaa ja omaa elämäänsä nostalgioivat
- **Kaipaavat:** aineistoja, joiden selailun (vertaa Instagram-selailu) kautta nostalgoida/fiilistellä menneisyyttä (tyypillisesti vuosikymmenissä laskettava menneisyys)
- **Motivaation taso:** Eivät sitoutuneita, hyvin kevyt
- **Osallistamisen taso:** Ei tälle ryhmälle, puhtaasti kuluttajia

- **Jakautuu vielä 3 erilaiseen alakategoriaan**
  - **Arkeologiasta kiinnostuneet** (Esim. metallinetsintä)
  - **Taitolajia harrastavat** esim. kansanmusiikin harrastajat (soitto tai tanssi), käsityöläiset, kansallispukuharrastajat, pienoismallien rakentajat, huonekalujen rakentajat/entisöijät, rakennusten entisöijät,
  - **Pienyrittäjät**
- **Kaipaavat:**
  - Vapaasti harrastuksessa suoraan hyödynnettäviä aineistoja esim. musiikkinauhotteita (tanssimusiikiksi), nuotteja soitettavaksi, vanhoja designeja käsityön designeiksi, karttoja tai pohjapiirroksia pelissä käytettäväksi, referenssiesineitä ja alueen kaivausraportteja (arkeologisille löydöille)
  - Yleisemmin toisintamista varten autenttisia malliaineistoja harrastuksen liittyvistä asioista, joista näkyy kiinnostava taso kokonaisuuksista/ yksityiskohdista/tekniikoista
  - Rakennusten entisöijät, jopa tiettyä nimettyä rakennusta koskevia aineistoja
- **Motivaation taso:** hyvinkin motivoituneita ja innostuneita, mutta suoraan sidoksissa siihen, kuinka kokevat saavansa lisäarvoa tekemisensä harrastamiseen
- **Osallistamisen taso:** Olisi hyvä osallistaa suunnittelutyöhön kokonaisuuksia luodessa ja kuunnella, mistä erityisesti heidän lajissaan olisi hyötyä. Mahdollisesti tehdä yhteistyötä extramateriaalien tuottamisessa esim. lajiin liittyviä tekniikka videoita/luentoja.

- **Esim.** Historian elävöittäjät, larppaajat, roolipelaajat, lautapelaajat, fantasiakirjallisuus ja -elokuvien harrastajat
- **Kaipaavat:**
  - Viihtyvät eläytymällä aikakauteen ja tätä varten tutustuvat kuvauksiin aikakauden ihmisten elämästä, historiallisista tapahtumista jne. lähteistä
  - Hyödyntävät aineistoja konkreettisesti pelissä/ tapahtumassa esim. karttoja tai pohjapiirroksia pelissä käytettäväksi, kuvia vaatteista toisinnettaviksi peliin tai tapahtumaan (linkitys käsityöharrastajiin)
- **Motivaation taso:** hyvinkin motivoituneita ja innostuneita, mutta suoraan sidoksissa siihen kuinka kokevat saavansa lisäarvoa tekemisensä harrastamiseen
- **Osallistamisen taso:** Olisi hyvä osallistaa suunnittelutyöhön kokonaisuuksia luodessa ja kuunnella, mistä erityisesti heidän lajissaan olisi hyötyä. Mahdollisesti tehdä yhteistyötä lisämateriaalien tuottamisessa.

- **Esim.** Sukutukijat, paikallishistoriaa harrastavat
- **Kaipaavat:** Viihtyvät (syvällisten) aineistojen äärellä, jotka liittyvät tiettyyn sukuun (sukututkijat), paikkaan tai henkilöön (paikallishistorian harrastajat). Uuden tiedon oppiminen ja tutkiminen heille viihdettä. Eivät kaipaa kuitenkaan samalla tavalla entuudestaan tutkimattomia näkökulmia/aineistoja kuin ammattitutkijat. Myös jo olemassa oleva tutkimus ja kirjallisuus kiinnostavia tutkittavia.
- **Motivaation taso:** Hyvinkin motivoituneita ja innostuneita, kiinnostuneita vuorovaikutuksesta muun yhteisön kanssa
- **Osallistamisen taso:** Joukossa edelleen esim. itse vanhoilla paikoilla eläneitä, jotka voisivat tunnistaa paikkoja ja ihmisiä ja joilla mahdollisesti kiinnostavia tarinoita ja muistoja kerättäväksi (vuorovaikutteinen suhde organisaatioille kiinnostava, joukkoistamispotentiaalia)

- **Esim.** ammattiliitot ja -ihmiset, sotahistorian harrastajat, filatelistit, postin entiset työntekijät, rautatieharrastajat, tekniikan historian harrastajat, postikorttiharrastajat
- **Kiinnostaa:** Viihtyä (syvällisten) aineistojen äärellä. (uuden tiedon oppiminen ja itse tutkiminen viihtymistä). Kiinnostuksen kohde voi olla hyvin kapealainen, mutta syvä.
- **Motivaation taso:** Käyttävät harrastukseensa hyvinkin paljon aikaa ja ovat hyvin sitoutuneita, kiinnostuneita vuorovaikutuksesta muun yhteisön kanssa ja kiinnostuneet kontribuoimaan harrastukselle
- **Osallistamisen taso:** Saattavat omata enemmän tietoa kuin museon/arkiston henkilökunta, joukkoistusnäkökulmasta organisaatiot kiinnostuneet hyödyntämään heidän tietämystään esim. aineistojen

Ryhmät pohtivat, millaiset aineistopaketit olisivat valitsemalleen kohderyhmälle ihanteellisia ja, mitä niiden tuottamiseen liittyisi. Ryhmätöiden tuloksista nousee esiin karkeasti kolme tasoa.

1. Perustaso (*mahdollistaa kohderyhmät: fiilistelijät, jossain määrin konkreettista muuta tekemistä harrastavat*)
  - Otsikko, ingressi, mahdollisuus aineistokohtaisesti liittää kuvaus/tarina miksi kyseinen aineisto on mielenkiintoinen (*rajattujen pakettien käsittely*),
  - Organisaatorajat ylittävä yhteistyö aineistopakettien koostamisessa
  - Tuki useammalle kielelle

2. Perustaso + lisämateriaalit + linkit (*mahdollistaa kohderyhmät: konkreettista tekemistä harrastavat, jossain määrin intoilijat*)
  - Perustason ominaisuudet (*jo vähän laajempien pakettien käsittely*)
  - Asiasanoitus
  - Valmiiksi määritelty jatkohaku tai neuvot lisäaineistojen hakemiseen
  - Mahdollisuus tarjota pakettia varten tuotettuja lisämateriaaleja esim. videoluentoja
  - Mahdollisuus lisätä linkkejä ulos esim. harrastajayhteisöihin tai ulkoisiin tekniikkamateriaaleihin
3. Perustaso + lisämateriaalit + linkit + joukkoistus + vuorovaikutus (*mahdollistaa kohderyhmät: intoilijat, tutkittavia aineistoja kaipaavat ei asiantuntijat, asiantuntijaharrastajat*)
  - Perustaso + lisämateriaalit & linkit ominaisuudet (*laajojen pakettien käsittely*)
  - Mahdollisuus yhteisön keskustelulle aineiston äärellä
  - Aineistoihin liittyviä joukkoistusominaisuuksia kuten muistojen ja kuvailutietojen keruuta

Viimeiseksi työpajassa kaikkia osallistujia pyydettiin äänestämällä lähettämään Finna-tiimille viesti, **kuinka tärkeää tämän aihepiirin edistäminen on** (asteikolla: 3 = erittäin tärkeää, 2 = melko tärkeää, 1 = nice to have)

Äänet: 3, 2, 2, 2, 1, 2,
Keskiarvo: 2 = melko tärkeää

Liitteet: Yhteenvedot kohderyhmäkohtaisesti ryhmätöiden tuloksista

Pohditut kohderyhmät

- Aikakausifiilistelijät
- Taitolajien harrastajat
- Aikakausi-intoilija
- Paikallishistorian harrastajat
- Asiantuntijaharrastajat

Esimerkkejä harrastajaryhmistä: yleiset historiafiilistelijät, omaa elämää nostalgioijat, luontoihmiset

Mihin haluavat käyttää aineistoa: lukea itseä kiinnostavasta yleisemmästä asiasta tai tapahtumasta taustoja (esim. Äitiyspakkauksen kehitys tai 70-luku, muodin ilmiöt, arki ennen ja nyt), viihtyä muistoissa, kuvittaa oman elämän muistoja esim. blogiin tai someen esim. vanhan lelun kuvalla, nostalgisointi, katsoa kauniita kuvia

Digitaalisuus / paikan päälle: pääosin kuluttavat digitaalista helposti selailtavaa. Voisivat innostua ajankohtaisesta näyttelystä, jos saavat tiedon, että esitelyesine osa näyttelyä.

Tiedon tuottamiskiinnostus: puhtaasti kuluttaja

Lähtötaso: fiilis tärkeämpi, ei niin tarkkaa

Finnan aineistojen haasteet: ei pohdittu

Ajankäyttö: pieniä hetkiä, nopeaa arjen viihdettä

Ikä: yleiset fiilistelijät ja luontoihmiset kaiken ikäisiä, oman elämänsä nostalgioijat nuorempia keski-ikäisiä 30-50v,

Sukupuoli: *ei pohdittu*

ICT-taidot: *ei pohdittu*

Millaiset aineistotyypit kiinnostavat: Videot & kuvat, esineet (erityisesti vaatteet), kaikki tarinallisessa muodossa oleva (kuva voi johdattaa tekstin äärelle)

Mahdolliset kiinnostavat lisämateriaalit: Ei tarvetta lisämateriaaleille

Aineistopakettien laajuus: ei pohdittu suoraan, mutta helposti/nopeasti selailtavia määriä, mahdollisesti filttäreillä vielä omaan kiinnostukseen voimakkaammin rajattavia

Millaisia tuotettuja tekstejä paketit kaipaavat: otsikko, ingressi, selitykset, miksi jokin asia on mielenkiintoinen (tarina), viittaukset lisätietoon esim. meneillään olevaan näyttelyyn (viittaukset olisi hyvä voida ajastaa)

Kieli: kohderyhmän mukaan keitä tavoitellaan, kaikilla kolmella kielellä

Miten tunnistaa kiinnostavuus: Helpot suodatus mahdollisuudet, visuaalisuus esim. värikoodaus, selkeä kuva, joka kertoo sisällöstä, symbolit, selkeästi kerrottava onko kuva tekstipainotteinen,

Aineistopakettien tuottaminen: yhteistyö riippunee teemasta, mutta yhteistyön oltava todella helppoa. Esim. oman paketin merkkäminen muille nähtäväksi ja vapaasti editoitavaksi = laajennettava paketti. Harrastajia kiinnostusta tulisi kuulla aineistopakettien tuottamisessa.

Aineistopakettien elinkaari: *ei pohdittu*

Joukkoistaminen: Ei tälle ryhmälle

Muuta: Voiko muokata itse, mitä tietoa käyttäjälle ensin tulee tietoon. Esim. esineen käyttötapa riittäisi sisältöpakettissa, eikä tietueen kuvailutiedoissa jokaisessa esineessä erikseen.

Esimerkkejä harrastajaryhmistä: Kansanmusiikin harrastaja (tanssi tai soitto), pienoismallien esim. rautatierakentelijat, kansallispukeharrastajat, huonekalujen entisöijät, vanhojen rakennusten remontoijat

Mihin haluavat käyttää aineistoa:

- **Perustarve aineistoille 1:** Hyödyntää suoraan harrastuksessa esim. musiikkinauhoitteita tanssitilaisuudessa, vanhoja designeja käsitöissä (erityistapaus tilaisuuksien vetäjät/kouluttajat/esiintyjät: selkeät käyttöoikeusmerkinnät erityisen tärkeitä)
- **Perustarve aineistoille 2:** Toisintaa asia (kansallispuvun osa, pienoismalli alkuperäisestä, huonekalu, rakennus) autenttisesti lähteisiin perustuen (tarve kokonaisuuksien hahmottamiseen, mutta myös tarkastella läheltä yksityiskohtia). Kiinnostus autenttisuuden asteeseen vaihteleva, toiset hakevat samaa ulkonäöllistä fiilistä, toiset työtapoja ja materiaaleja myöten samaa autenttisuutta
- **Edistyneempi tarve rakennusten entisöinnissä:** Tiettyyn rakennuksen entisöinti ennalleen vanhojen valokuvien, rakennuspiirrosten yms. pohjalta

Digitaalisuus / paikan päälle: Digitaalisista hyvä aloittaa, mutta myös ohjeet kuinka tarvittaessa päästä tutkimaan digitoimattomia aineistoja. Kaikkea ei voi digitalisoida esim materiaalin tuntua tai isot rakennepiirustukset vaikeita digitoitavia

Tiedon tuottamiskiinnostus: Perustason harrastajalla ei kiinnostusta, puhtaasti kuluttaja

Lähtötaso: Vaihteleva

Finnan aineistojen haasteet: ei mainittu

Ajankäyttö: Vaihtelee lajin mukaan: Esim. kansanmusiikin harrastajat aikaa lähinnä muun tekemisen ohella, iltaisin ja viikonloppuisin, rakennusten entisöijät yleensä aikaa enemmänkin,

Ikä: Kaiken ikäisiä, vaihtelee lajinkin mukaan. Rakennusten entisöijät työikäisiä/keski-ikäisiä.

Sukupuoli: Vaihtelee lajeittain esim. pienoismalliharrastajat tyypillisesti miehiä

ICT-taidot: Tottuneita netin käyttäjiä

Millaiset aineistotyypit kiinnostavat: Riippuu lajista, mutta yleisesti tekniikkaan liittyvät videot ja kirjallisuus. Kansanmusiikin harrastajaa äänitteet. Puku/käsityöharrastajaa valokuvat ja esineet, ohjeet, mallit, designit. Rakennusten entisöijää valokuvat, rakennuspiirustukset.

Mahdolliset kiinnostavat lisämateriaalit:

Tekniikka/opetus videot/luennot ,
inspiraationurkka

Aineistopakettien laajuus: Riippuu aiheen laajuudesta. Tärkeää tietoa mistä voi kysyä lisää.

Millaisia tuotettuja tekstejä paketit

kaipaisivat: Otsikko, kuvaus, aineistokohtaiset muistiinpanot, mahdollisuus nostoihin (ei merkitty ryhmätyöpohjaan mutta purkukeskusteluissa mainittua: jatkohaku kuinka löytää lisää)

Kieli:

- Suomi ja ruotsi
- Englanti voi nostaa kynnystä organisaatioiden tarjota materiaalia, mutta englanti toisi kiinnostavia mahdollisuuksia tarjota perinnetietoutta maahanmuuttajille

Miten tunnistaa kiinnostavuus: Asiasanoilla olisi hyvä voida filteröidä

Aineistopakettien tuottaminen: Tulisi olla organisaatorajat ylittävää yhteistyötä

Aineistopakettien elinkaari: *Ei pohdittu*

Joukkoistaminen: Perusharrastajalla ei kiinnostusta kontribuoida aineistoon, mutta aineistopaketteja luotaessa harrastajaryhmiä olisi hyvä kuulla näkökulmalla, mistä harrastukselle olisi hyötyä

Muuta: Verkostoituminen muiden harrastajien kanssa, tekniikkojen jakaminen

Esimerkkejä harrastajaryhmistä:

roolipelaajat, larppaajat, lautapelaajat, fantasia kirjallisuus ja elokuva harrastajat, historian elävöittäjät

Mihin haluavat käyttää aineistoa:

- Perustarve 1: Eläytyä aikakauteen aineistojen kautta (syvällisemmin kuin fiilistelijät).
- Perustarve 2: Rekonstruoida peliin kuvitteellinen (roolipelit, lautapelit) tai fyysinen (larppaajat, historian elävöitys) tms. vastine todelliselle kohteelle (esim. linna, kaupunki, esine, pukeutuminen jne.)

Digitaalisuus / paikan päälle: Pitävät verkossa saatavilla olevasta aineistosta, mutta ovat valmiita matkustamaan päästäkseen tutkimaan aitoa kappaletta

Tiedon

tuottamiskiinnostus: Kuluttajatyypinen, ei potentiaalia joukkoistamiseen

Lähtötaso:

Finnan aineistojen haasteet: Miten alunperin löytää näihin, nuoret tsekkaavat Googlen ja Wikipedian

Ajankäyttö:

Ikä: Nuoria

Sukupuoli: Ei mainittu

ICT-taidot:

Millaiset aineistotyypit kiinnostavat: kaikki visualisoinnit (kuvat, kartat, piirroset), kirjallisuus, kirjallinen aineisto (kirjeet, kirjeiden muoto jne.), esineet (erityisesti vaatteet)

Mahdolliset kiinnostavat extramateriaalit: Ei mainittu

Aineistopakettien laajuus: Preferenssi hyvin vaihteleva, jotkut jaksavat vain lyhyempiä settejä, osa vaikka kuinka laajoja. Aineistoon liittyvä substanssi ja auki selittävä tieto on tärkeämpi kuin tietty määrä aineistoa.

Millaisia tuotettuja tekstejä paketit kaipaisivat: otsikko, ingressi, infokentät harrastajalle kiinnostavasta nippelitiedosta: leffoissa näin, mutta oikeasti käytettiin miekkaa näin

Kieli: kohderyhmän mukaan keitä tavoitellaan, kaikilla kolmella kielellä

Miten tunnistaa kiinnostavuus: Metatieto ja suodatettavuus. Visuaalisuus: värikoodaus, selkeä kuva, joka kertoo sisällöstä, symbolit, huomioitava saavutettavuus

Aineistopakettien tuottaminen: yhteistyö riippunee teemasta, mutta yhteistyön oltava todella halppoa esim. oman paketin merkkäminen muille nähtäväksi ja vapaasti editoitavaksi = laajennettava paketti

Aineistopakettien elinkaari:

Joukkoistaminen: Perusharrastajalla ei kiinnostusta kontribuoida aineistoon, mutta aineistopaketteja luotaessa harrastajaryhmiä olisi hyvä kuulla näkökulmalla mistä harrastukselle olisi hyötyä (

Muuta: Voiko muokata itse, mitä tietoa käyttäjälle ensin tulee tietoon. Esim. esineen käyttötapa riittäisi että on sisältöpakettissa eikä tietueen kuvailutiedoissa jokaisessa esineessä erikseen.

Esimerkkejä harrastajaryhmistä:

Kotiseutuharrastaja, kaupunginosa aktiivi

Mihin haluavat käyttää aineistoa:

- **Perustarve aineistoille 1:** Viihtyä aineistojen äärellä. (uuden tiedon oppiminen ja itse tutkiminen viihtymistä).
- **Perustarve tarve aineistoille 2:** Hyödyntää suoaan seuran toiminnassa: sosiaalisessa mediassa, esitelmissä, seuran lehdessä, näyttelyissä jne. (intohimoisempia aktiiveja kuitenkin vähemmän)
- **Edistyneempi tarve:** Hyödyntää kirjan pohjana (erityisryhmä kirjailijat)

Digitaalisuus / paikan päälle: Preferoi verkossa saatavilla olevia helppouden takia, mutta on kiinnostunut esim. museoiden näyttelyissä vierailusta

Itsenäisesti/yhdessä: Ensisijaisesti tutkii itsekseen, mutta oma seura, jossa jakaa tuloksia ja joskus seuralla yhteisiä projekteja

Tiedon tuottamiskiinnostus:

Lähtötaso: Pohjalla jo paljon tietoutta, kiinnostus uudessa

Finnan aineistojen haasteet: ei mainittu

Ajankäyttö: Paljon aikaa tutustua ja tutkia, mutta preferoi helppoutta

Ikä: Eläkeläinen tai myöhäiskeski-ikäinen

Sukupuoli: *ei pohdittu*

ICT-taidot: Taso vaihtelevaa: Osa tottunut lähdeaineistojen käyttäjä ja ajantasaiset it-taidot, monille käyttöliittymän helppous oleellista

Millaiset aineistotyypit kiinnostavat: kiinnostunut kaikesta tiettyyn paikkaan tai paikkaan liittyvään henkilöön tai ammattiryhmään liittyvistä aineistoista: valokuvista, nauhoitteista, murteista, esineistä, rakennuksista, seudusta kertovasta kirjallisuudesta. Erityisesti valokuvat ja esineet ja paikat joista paljon tietoa ja tarinoita (ei pelkkää faktaa vaan myös muistitietoa).

Mahdolliset kiinnostavat lisämateriaalit: Paikan sijainti ja mitä siellä on

Aineistopakettien laajuus: Valtaosalle Luokkahuoneessa olevien pakettien koko hyvä, joillekin / joistakin aiheista voi olla kiinnostusta laajempiinkin paketteihin (mutta laajemmissakin säilyttävä punainen lanka ja tarinallisuus)

Millaisia tuotettuja tekstejä paketit kaipaisivat: Eri paketit erilaisia (työkalun joustavuus). Otsikko, kuvaus, taustoitus miksi paketti on tehty ja miksi nämä aineistot valittu, aikajana (vertailumahdollisuus ennen ja nyt, muistiinpanoilla metatietojen täydentäminen (miksi juuri tämä kohde on mukana kokonaisuudessa?), aiheeseen liittyvän kaunokirjallisuuden listat

Kieli: Alueen kieli tärkein, kaikki ei ole käännettävissä, liian ehdottomat kielivaatimukset voivat rajoittaa organisaatioiden osallistumista.

Miten tunnistaa kiinnostavuus: Aluetieto, aikamääreet, otsikko ja lyhytkuvaus, teemojen mukaiset asiasanat, aineistotyyppitiedot

Aineistopakettien tuottaminen: Yhteistyössä organisaatorajat ylittävästi (TAKO, alueen museot, teemaan liittyvät museot), yhteistyössä paikallisjärjestöjen kanssa

Aineistopakettien elinkaari: Melko pysyvä, sisältö saattaa liittyä väliaikaiseen näyttelyyn, päivitystarpeita voi tulla esim. uusien digitoitien myötä

Joukkoistaminen: Kiinnostusta pyytää kommentteja käyttäjiltä ja saada kommentit suoraan taustajärjestelmään (tulkintaa: esim. muistopyyntöjä ja metatiedon täydennystä (paikan & henkilöiden tunnistusta)

Muuta: Keskustelun mahdollistaminen harrastajayhteisön sisällä

Esimerkkejä harrastajaryhmistä: Tiettyyn infrastruktuuriin tai tekniikkaan perustuva (rautatie, autot jne.) tai sota tai perinnepukeutuminen tai kansanomaisen pukeutuminen

Mihin haluavat käyttää aineistoa:

- **Perustarve aineistoille:** Viihtyä (syvällisten) aineistojen äärellä. (uuden tiedon oppiminen ja itse tutkiminen viihtymistä).
- **Edistyneempi tarve aineistoille:** Tutkia aineistoja ja tuottaa niistä julkaisu (tarve aineistoille ja/tai näkökulmille joita ei vielä tutkittu tai joista ei ole kirjoitettu (harrastelijatutkijat)

Digitaalisuus / paikan päälle: Digitaalisista hyvä aloittaa, mutta ovat kiinnostuneita tutkimaan alkuperäisaineistojakin paikan päällä

Tiedon tuottamis kiinnostus: Osalla tietoa enemmän kuin museo/arkisto henkilökunnalla ja motivaatiota kontribuoida. Luoda omia kokoelmia, täydentää aineistojen kuvailutietoja.

Lähtötaso: Usein tietävät aiheesta erittäin paljon (osa jopa eläköitynyt alalta ja omaa vuosikymmenien työn mukana kertyneen tietotaidon), mutta kiinnostuksen kohde voi olla hyvin kapea-alainen

Finnan aineistojen haasteet: Kuvailu ei riittävän yksityiskohtaisella tasolla haettavaksi hyvin tarkan kiinnostuksen mukaan esim. tietty vaununumero

Ajankäyttö: Tyypillisesti käyttävät paljon aikaa harrastukseensa ja etenkin vanhemmilla harrastajilla aikaa on käytettäväksi paljon

Ikä: Vaihtelua teemojen välillä ja teemojen sisällä. Osa esim. eläkeläisiä (esim. entinen postin työntekijä, filatelisti), osassa työikäisiä (esim. rautatieharrastajat)

Sukupuoli: Vaihtelee teeman mukaan. Tyypillisemmin tekniikasta / infrastruktuurista ja sodasta kiinnostuneet miehiä, pukeutumisesta kiinnostuneet naisia.

ICT-taidot: Hyvin vaihtelevat

Tiettyä teemaa harrastavat asiantuntijaharrastajat - aineistopakettien vaatimusten hahmottelua

Millaiset aineistotyypit kiinnostavat: Aivan kaikki aineistotyypit oman aiheen ympäriltä, myös aihetta koskeva kirjallisuus ja kokonaisuuteen liittyvä aiempi tutkimus

Mahdolliset kiinnostavat lisämateriaalit: Asiantuntijaluennot & -kurssit (videolla), YLEn Elävän arkiston aiheeseen liittyvät ohjelmat.

Aineistopakettien laajuus: Pohjaton tiedontarve, motivaatiota syventyä laajoihinkin aineistopaketteihin, mutta kiinnostuksen kohde voi olla hyvin kapea-alainen -> **vaikutus rakenteeseen**, aineiston tulisi olla pilkottuna kapea-alaisiin osiin

Millaisia tuotettuja tekstejä paketit kaipaisivat:

- Otsikko
- Muistiinpanoja aineistoihin
- (ei tarvetta "opettajalle" välissä)
- Linkkejä lisätietoon

Miten tunnistaa kiinnostavuus: Tarkka asiasanoitus esim. laitteiden mallinimet ja tyyppitiedot

Kieli:

- Suomi & ruotsi (vähintään asiasanasalla, jotta löytyvät haussa)
- Erityisalut saattavat olla hyvin globaaleja, jolloin myös englanti hyvä (ainakin asiasanasalla)

Aineistopakettien tuottaminen: Tulisi olla organisaatorajat ylittävää yhteistyötä

Aineistopakettien elinkaari: Toivottavasti mahdollisimman pysyvä, mutta esim. uudet digitoinnit voivat tuoda päivitystarvetta

Joukkoistaminen: Ehdottomasti tärkeä tämän tyyppisten kohderyhmien kohdalla

Muuta: Verkostoituminen, kontaktien löytäminen harrastajakunnasta. Keskustelun mahdollistaminen harrastajayhteisön sisällä

- Sukutukija
  - Arkistoista ja museoista aineistoja - valokuva-arkistoja?
- Harrastuksen/lajin historiasta kiinnostuneet
  - Harrastaa tai on harrastanut ko. lajia/asiaa. Usein keski-ikäisiä tai eläkeläisiä, joskus nuoriakin.
- Kulloisenkin vaihtuvan näyttelyn teeman museoon tuomat ihmiset
  - Vaihtuu näyttelyn myötä.
- Luontoihmiset
  - Vauvasta vaariin.
  - Valokuvat

- Miten innostaa/motivoida nuoriso mukaan?
  - Pelillinen - yhteiset interaktiiviset kerääntymispaikat (virtuaaliset)